

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра європейського права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правові засади співробітництва між Україною та ЄС»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

2023

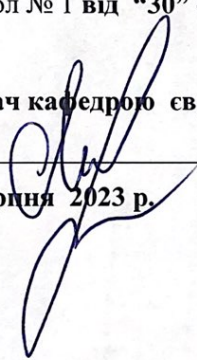
Робоча програма навчальної дисципліни «Правові засади співробітництва між Україною та ЄС» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. 19 с.

Розробники:

Іваночко Ірина Богданівна, к. ю. н, доцент кафедри європейського права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

Завідувач кафедри європейського права

_____ (д.ю.н., проф. Микієвич М.М.)
“30” серпня 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові засади співробітництва між Україною та ЄС» розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю – 293 «Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 29 Міжнародні відносини (шифр, назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 293 Міжнародне право (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1	Освітньо-професійна програма Міжнародне право	третій	3-й
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 180		п'ятий	5-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 7.25	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	32 год.	год.
		<i>Семінарські заняття</i>	
		32 год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		116 год.	год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Правові засади співробітництва між Україною та ЄС» є формування системи професійних знань у студентів щодо правових основ співпраці України з ЄС, основних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, сфер співробітництва України та ЄС (політична, економічна, правова), інституційного механізму забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Завдання навчальної дисципліни:

дослідження розвитку та становлення правових відносин України та ЄС;
аналіз правових основ економічного та секторального співробітництва України та ЄС, дослідження правових основ створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі, правові основи співпраці у сфері юстиції, свободи та безпеки;
характеристика інституційного механізму виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Загальні компетентності (ЗК):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

знання і розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності;

здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях;

здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його постійного розвитку, дотримуватися принципу верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології; дотримуватися вимог онлайн-безпеки.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

знати і розуміти динаміку становлення і розвитку міжнародних інститутів, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішніх зносин та функціонування інститутів зовнішньої політики;

здатність відстоювати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів;

володіти знаннями про особливості застосування європейського права та права Європейського Союзу, які зумовлені членством нашої держави у Раді Європи та кандидатом у члени ЄС;

здатність аналізувати договірний та інституційний механізм правового регулювання європейської інтеграції, вміння аналізувати практику рішень Суду ЄС та національних судів держав-членів;

здатність застосовувати знання засад та змісту основних галузей та інститутів міжнародного публічного права, права ЄС та національного права;

здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи у національній правовій системі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти **повинні знати:**

правові основи співпраці України та ЄС, договірно-правові основи України стосовно ЄС та договірно-правові основи ЄС стосовно України, основні цілі та принципи асоціації України з ЄС, зміст та структуру Угоди про асоціацію України з ЄС, правові основи економічного та секторального співробітництва України та ЄС, правові основи створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі, правові основи співпраці у сфері юстиції, свободи та безпеки, інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, способи гармонізації законодавства України з нормами права ЄС.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

формулювати пропозиції щодо подальших кроків України в імplementації європейських стандартів в національне законодавство; застосовувати здобуття знання як для подальшого вивчення інших галузей права; вміти застосовувати здобуті знання у практичній діяльності; представляти інтереси України, як члена делегації та постійних представництв в ЄС та його інституціях; тлумачити норми європейського права; оцінювати стан відповідності національного законодавства європейським стандартам.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Передумови співпраці України та ЄС та основні етапи формування правової бази співпраці

Становлення правовідносин між ЄС та Україною. Основні етапи формування правової бази співпраці України та ЄС. Загальна характеристика основних етапів формування правової бази співпраці України з ЄС. Пріоритетів співпраці між Україною та ЄС в рамках Угоди про співробітництво. Правові основи гармонізації законодавства України з нормами і стандартами ЄС до прийняття Угоди про асоціацію, 2014 р.

Тема 2. Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи України стосовно ЄС

Загальна характеристика договірних відносин України стосовно ЄС. Послання Президента України до Верховної Ради України "Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки". Постанова Кабінету Міністрів України "Питання діяльності Української частини Комітету з питань співробітництва між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)". Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу (затверджена Указом Президента України). Указ Президента України "Про програму інтеграції України до Європейського Союзу". Указ Президента України "Про забезпечення виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) і вдосконалення механізму співробітництва з Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)". Указ Президента України "Про Державну раду з питань європейської і євроатлантичної інтеграції України". Постанова Верховної Ради України "Про рекомендації за підсумками парламентських слухань з питань реалізації державної політики інтеграції України до Європейського Союзу".

Тема 3. Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи ЄС стосовно України

Загальна характеристика договірних відносин ЄС стосовно України. Угода про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України від 11 грудня 1999 р. План дій Європейського Союзу в галузі юстиції та внутрішніх справ від 12 грудня 2001 р. Резолюція Європейського Парламенту щодо спільної стратегії Європейського Союзу по відношенню до України від 15 березня 2001 р. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 3 березня 2004 р. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 13 січня 2005 р. Стратегічна програма для України на 2007-2013 рр. в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства.

Тема 4. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст, структура та характеристика.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС: загальна характеристика. Передумови підписання: правові, політичні, економічні. Основні цілі та принципи асоціації між Україною та ЄС. Порядок набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Структура та зміст Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Основні зобов'язання України відповідно до

Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Загальні і прикінцеві положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: виконання зобов'язань, відповідні заходи в разі невиконання зобов'язань, вирішення спорів, строк дії.

Тема 5. Правові основи економічного та секторального співробітництва України та ЄС

Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля: правові основи. Правові засади транскордонного надання послуг. Правові засади тимчасової присутності фізичних осіб для цілей економічної діяльності. Правові основи у сфері фінансових та транспортних послуг. Правові основи у сфері державних закупівель. Правові основи у сфері інтелектуальної власності: авторське право та суміжні права. Правові засади співробітництва у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику. Правові засади макроекономічного співробітництва. Правові засади співпраці у сфері управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль і зовнішній аудит, оподаткування, статистика. Правові засади співпраці у сфері навколишнього середовища. Правові засади співпраці у сфері науки та технологій. Правові основи у сфері санітарних та фітосанітарних заходів. Правові засади співпраці у сфері промисловості та підприємництва.

Тема 6. Правові основи створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі

Національний режим та доступ товарів на ринки: основні цілі та загальна характеристика. Правові засади скасування мит, зборів та інших платежів. Правові засади обмеження експорту або імпорту. Правові засади адміністративного співробітництва та співробітництва з третіми країнами. Правові засади антидемпінгових та компенсаційних заходів. Правові основи регулювання засобів захисту торгівлі. Глобальні спеціальні заходи: правові основи співпраці. Спеціальні заходи щодо легкових автомобілів: правові основи співпраці. Правові основи співпраці у сфері технічних бар'єрів у торгівлі. Митні питання та сприяння торгівлі: цілі, законодавство та процедури.

Тема 7. Правові основи співпраці з питань юстиції, свободи та безпеки

Правові основи співпраці у сфері забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод. Правові основи співробітництва у сфері міграції, притулку та управління кордонами. Правові основи співпраці поводження з працівниками, мобільності працівників на території України та ЄС. Правові основи співпраці у сфері забезпечення руху осіб на території ЄС: Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 18 червня 2007 року (через Спільний комітет з питань реадмісії, створений згідно з її статтею 15); Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 18 червня 2007 року (через Спільний комітет для реалізації цієї Угоди, створений згідно з її статтею 12). Правові засади співробітництва у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, прекурсорів та психотропних речовин, з тероризмом, зі злочинністю та корупцією.

Тема 8. Гармонізація українського законодавства з нормами ЄС у ключових сферах (торгівля, правосуддя, безпека)

Гармонізація українського законодавства з нормами ЄС: загальна характеристика. Сфери та способи гармонізації національного законодавства відповідно до рішень органів

співробітництва, створених у рамках міжнародних угод про асоціацію із ЄС. Підготовка та імплементація національних правових актів відповідно до стандартів ЄС у сфері торгівлі, безпеки та правосуддя. Актуальні проблеми гармонізації національного законодавства: подальші кроки, інституційний механізм в період воєнного стану.

Тема 9. Реформування місцевого самоврядування відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Правові засади реформування місцевого самоврядування відповідно до міжнародних стандартів. Європейський досвід правового регулювання місцевого самоврядування. Основні завдання органів влади при проведенні реформування місцевого самоврядування: основні аспекти; виклики обумовленні воєнним станом. Контроль за виконанням основних реформ у сфері місцевого самоврядування з боку ЄС

Тема 10. Інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Загальна характеристика інституційного механізму виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Роль та основні завдання самітів як інституційного механізму моніторингу виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Рада асоціації: завдання, склад, повноваження. Комітет асоціації: роль, основні повноваження. Парламентський комітет асоціації: основні завдання та компетенція. Інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах воєнного стану.

Тема 11. Технічна допомога з боку ЄС Україні для забезпечення виконання Угоди про асоціацію

Роль технічної допомоги з боку ЄС Україні. Основні форми технічної допомоги з боку ЄС Україні для забезпечення виконання Угоди про асоціацію. Угода про фінансування Контракту для України з розбудови держави (State Building Contract) від 13 травня 2014 р.: загальна характеристика. Рамкової програми на підтримку Угод між Україною та ЄС: загальна характеристика. Програми підтримки громадянського суспільства в Україні: загальна характеристика

Тема 12. Актуальні проблеми і перспективи співпраці України з ЄС

Основні перспективи співпраці України з ЄС. Основні переваги та недоліки реалізації поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю. Актуальні проблеми співпраці України з ЄС та основні шляхи їх вирішення. Вступ України до ЄС: перспективи в умовах воєнного стану.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	ТЕМА	Кількість годин			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Разом
Змістовний модуль 1					
1.	Передумови співпраці України та ЄС та основні етапи формування правової бази співпраці	2	2	7,25	
2.	Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи України стосовно ЄС	2	2	7,25	
3.	Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи ЄС стосовно України	2	2	7,25	
4.	Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст, структура та характеристика	4	4	14,5	
5.	Правові основи економічного та секторального співробітництва України та ЄС	2	2	7,25	
6.	Правові основи створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі	4	4	14,5	
7.	Правові основи співпраці з питань юстиції, свободи та безпеки	2	2	7,25	
8.	Гармонізація українського законодавства з нормами ЄС у ключових сферах (торгівля, правосуддя, безпека)	4	4	14,5	
9.	Реформування місцевого самоврядування відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	2	2	7,25	
10.	Інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	4	4	14,5	
11.	Технічна допомога з боку ЄС Україні для забезпечення виконання угоди про асоціацію	2	2	7,25	
12.	Актуальні проблеми і перспективи співпраці України з ЄС	2	2	7,25	
Всього за семестр:		32	16	116	180

5. Плани семінарських занять

Тема 1. Передумови співпраці України та ЄС та основні етапи формування правової бази співпраці

1. Становлення правовідносин між ЄС та Україною.
2. Загальна характеристика основних етапів формування правової бази співпраці України з ЄС.
3. Пріоритетів співпраці між Україною та ЄС в рамках Угоди про співробітництво

4. Правові основи гармонізації законодавства України з нормами і стандартами ЄС до прийняття Угоди про асоціацію, 2014 р.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Наукова література: 1;2; 3; 4; 5; 6; 8; 10; 11.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1; 2; 3; 8; 9.

Тема 2. Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи України стосовно ЄС

1. Загальна характеристика договірних відносин України стосовно ЄС.
2. Послання Президента України до Верховної Ради України "Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки"
3. Постанова Кабінету Міністрів України "Питання діяльності Української частини Комітету з питань співробітництва між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)"
4. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу (затверджена Указом Президента України)
5. Указ Президента України "Про програму інтеграції України до Європейського Союзу"
6. Указ Президента України "Про забезпечення виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) і вдосконалення механізму співробітництва з Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)"
7. Указ Президента України "Про Державну раду з питань європейської і євроатлантичної інтеграції України"
8. Постанова Верховної Ради України "Про рекомендації за підсумками парламентських слухань з питань реалізації державної політики інтеграції України до Європейського Союзу"

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Наукова література: 1; 2; 4; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21.

Допоміжна (додаткова) література: 2; 3; 6; 7; 8; 9; 10.

Тема 3. Правові засади співпраці України та ЄС: договірно-правові основи ЄС стосовно України

1. Загальна характеристика договірних відносин ЄС стосовно України.
2. Угода про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною
3. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України від 11 грудня 1999 р.
4. План дій Європейського Союзу в галузі юстиції та внутрішніх справ від 12 грудня 2001 р.

5. Резолюція Європейського Парламенту щодо спільної стратегії Європейського Союзу по відношенню до України від 15 березня 2001 р.
6. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 3 березня 2004 р.
7. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 13 січня 2005 р.
8. Стратегічна програма для України на 2007-2013 рр. в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Наукова література 2; 3; 4; 7; 8; 10; 11; 22; 23; 24; 25; 26; 27.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: 1; 2; 3; 7; 10.

Тема 4. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: зміст, структура та характеристика.

Заняття 1

1. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: загальна характеристика.
Передумови підписання: правові, політичні, економічні.
2. Основні цілі та принципи асоціації між Україною та ЄС.
3. Порядок набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Заняття 2

4. Структура та зміст Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
5. Основні зобов'язання України відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
6. Загальні і прикінцеві положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: виконання зобов'язань, відповідні заходи в разі невиконання зобов'язань, вирішення спорів, строк дії.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 3; 4.

Наукова література: 4; 6; 7; 8; 10; 11; 12.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 9; 10.

Тема 5. Правові основи економічного та секторального співробітництва України та ЄС

Заняття 1

1. Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля: правові основи
 - 1.1. Правові засади транскордонного надання послуг
 - 1.2. Правові засади тимчасової присутності фізичних осіб для цілей економічної діяльності
 - 1.3. Правові основи у сфері фінансових та транспортних послуг
 - 1.4. Правові основи у сфері державних закупівель

- 1.5. Правові основи у сфері інтелектуальної власності: авторське право та суміжні права
 2. Правові засади співробітництва у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику
 3. Правові засади макроекономічного співробітництва
- Заняття 2
4. Правові засади співпраці у сфері управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль і зовнішній аудит, оподаткування, статистика
 5. Правові засади співпраці у сфері навколишнього середовища
 6. Правові засади співпраці у сфері науки та технологій
 7. Правові основи у сфері санітарних та фітосанітарних заходів
 8. Правові засади співпраці у сфері промисловості та підприємництва
- Рекомендована література (див. пун. 11):**

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 5.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 7; 11; 12.

Тема 6. Правові основи створення поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі

1. Національний режим та доступ товарів на ринки: основні цілі та загальна характеристика
 - 1.1. Правові засади скасування мит, зборів та інших платежів
 - 1.2. Правові засади обмеження експорту або імпорту
 - 1.3. Правові засади адміністративного співробітництва та співробітництва з третіми країнами
 - 1.4. Правові засади антидемпінгових та компенсаційних заходів
2. Правові основи регулювання засобів захисту торгівлі
 - 2.1. Глобальні спеціальні заходи: правові основи співпраці
 - 2.2. Спеціальні заходи щодо легкових автомобілів: правові основи співпраці
3. Правові основи співпраці у сфері технічних бар'єрів у торгівлі
4. Митні питання та сприяння торгівлі: цілі, законодавство та процедури

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 5.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 7; 11; 12.

Тема 7. Правові основи співпраці з питань юстиції, свободи та безпеки

1. Правові основи співпраці у сфері забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод
2. Правові основи співробітництва у сфері міграції, притулку та управління кордонами
3. Правові основи співпраці поводження з працівниками, мобільності працівників на території України та ЄС
4. Правові основи співпраці у сфері забезпечення руху осіб на території ЄС:

4.1. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 18 червня 2007 року (через Спільний комітет з питань реадмісії, створений згідно з її статтею 15);

4.2. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 18 червня 2007 року (через Спільний комітет для реалізації цієї Угоди, створений згідно з її статтею 12).

5. Правові засади співробітництва у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, прекурсорів та психотропних речовин, з тероризмом, зі злочинністю та корупцією.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 5.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 7; 11; 12.

Тема 8. Гармонізація українського законодавства з нормами ЄС у ключових сферах (торгівля, правосуддя, безпека)

1. Гармонізація українського законодавства з нормами ЄС: загальна характеристика

2. Сфери та способи гармонізації національного законодавства відповідно до рішень органів співробітництва, створених у рамках міжнародних угод про асоціацію із ЄС.

3. Підготовка та імплементація національних правових актів відповідно до стандартів ЄС у сфері торгівлі, безпеки та правосуддя.

4. Актуальні проблеми гармонізації національного законодавства: подальші кроки, інституційний механізм в період воєнного стану.

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 4; 5; 6.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 5; 7; 8; 11; 12.

Тема 9. Реформування місцевого самоврядування відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

1. Правові засади реформування місцевого самоврядування відповідно до міжнародних стандартів

2. Європейський досвід правового регулювання місцевого самоврядування

3. Основні завдання органів влади при проведенні реформування місцевого самоврядування: основні аспекти; виклики обумовленні воєнним станом

4. Контроль за виконанням основних реформ у сфері місцевого самоврядування з боку ЄС

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 4; 5; 6.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 5; 7; 8; 11; 12.

Тема 10. Інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

1. Загальна характеристика інституційного механізму виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

2. Роль та основні завдання самітів як інституційного механізму моніторингу виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

3. Рада асоціації: завдання, склад, повноваження
4. Комітет асоціації: роль, основні повноваження
5. Парламентський комітет асоціації: основні завдання та компетенція
6. Інституційні механізми забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах воєнного стану.

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 4; 5; 6.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 5; 7; 8; 11; 12.

Тема 11. Технічна допомога з боку ЄС Україні для забезпечення виконання Угоди про асоціацію

1. Роль технічної допомоги з боку ЄС Україні
2. Основні форми технічної допомоги з боку ЄС Україні для забезпечення виконання Угоди про асоціацію
3. Угода про фінансування Контракту для України з розбудови держави (State Building Contract) від 13 травня 2014 р.: загальна характеристика
4. Рамкової програми на підтримку Угод між Україною та ЄС : загальна характеристика
5. Програми підтримки громадянського суспільства в Україні : загальна характеристика

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 4; 5; 6.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 5; 7; 8; 11; 12.

Тема 12. Актуальні проблеми і перспективи співпраці України з ЄС

1. Основні перспективи співпраці України з ЄС
2. Основні переваги та недоліки реалізації поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю
3. Актуальні проблеми співпраці України з ЄС та основні шляхи їх вирішення
4. Вступ України до ЄС: перспективи в умовах воєнного стану.

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1; 2; 4; 5; 6.

Наукова література: 1; 4; 6; 7; 8; 10; 11; 13; 14.

Допоміжна (додаткова) література: 3; 4; 5; 7; 8; 11; 12.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення конкретної дисципліни. Методами самостійної роботи є

- а) самостійна робота вдома з навчальною літературою та методичними матеріалами;
- б) самостійна робота у бібліотеці з науковою літературою,

- в) самостійна робота з електронними базами даних, статистичною інформацією розміщених в мережі інтернет;
- г) робота в групах.

Зміст СРС з конкретної дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт.

Перелік питань для самостійної роботи студентів:

1. Особливості Угоди про асоціацію між Україною та ЄС
2. Правові основи співпраці у сфері енергетики, включаючи ядерну
3. Правові основи макроекономічної співпраці
4. Правові основи співпраці у сфері оподаткування
5. Правові основи співпраці у сфері статистики
6. Правові основи співпраці у сфері довкілля
7. Правові основи співпраці у сфері транспорту
8. Правові основи співпраці у сфері космосу
9. Правові основи співпраці у сфері досліджень і розвитку
10. Правові основи співпраці у сфері промислової політики і політики щодо підприємств
11. Правові основи співпраці у видобувній та металургійній галузях
12. Правові основи співпраці у сфері фінансових послуг
13. Правові основи співпраці у сфері прав компаній, корпоративного управління, бухгалтерського обліку і аудиту
14. Правові основи співпраці у сфері інформаційного суспільства та аудіовізуальної політики
15. Правові основи співпраці у сфері туризму
16. Правові основи співпраці у сфері морської політики та політики у сфері рибальства
17. Правові основи співробітництва щодо ріки Дунай
18. Правові основи співпраці у сфері захисту споживачів
19. Правові основи співпраці щодо зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей
20. Правові основи співпраці у сфері охорони здоров'я, освіти, навчання та молоді, культура
21. Правові основи співпраці у сфері спорту та щодо розвитку фізичної активності
22. Правові основи транскордонної та регіональної співпраці

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
 - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
 - а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.
- Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка та презентація індивідуальної роботи.

8. Методи контролю

Поточний контроль:

- усне опитування; перевірка тестових завдань; перевірка модульних завдань;
- перевірка письмових (індивідуальних, практичних) робіт, конспектів.

Підсумковий контроль: залік

9. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правові засади співробітництва між Україною та ЄС» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає: контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань. Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи з наданою викладачем тематики з подальшою його презентацією.

При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату.

При вивченні курсу студент може набрати максимум 100 балів. Максимальна кількість балів за усі види роботи студента, описані у таблиці.

Контроль семінарських занять	Презентація проекту	Самостійна робота студента	Модульний контроль
= 60 балів	= 20 балів	= 10 балів	= 10 балів
За одне семінарське заняття студент може отримати максимум 5 балів . Усі бали за семінарські заняття сумуються в кінці вивчення даної навчальної дисципліни	Презентація оцінюється в 20 балів за наявності пропозицій змін до законодавства у відповідній сфері (не менше 5), в 15 балів – при відсутності пропонованих змін, в 10 – при повному розкритті однієї із сфер співпраці)	Полягає у виконанні студентом індивідуальних завдань: Есе на тему гармонізації національного законодавства до законодавства ЄС	Опитування усне (10 питань по 1 балу)

10. Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
0-50			Незадовільно	Незараховано

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.

11. Рекомендована література

11. 1. Базова (основна) література:

1.1.1. Міжнародно-правові акти та національне законодавство:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 2014 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

3. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_118_5.

4. Закон України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб» від 15 січня 2008 року № 116 – VI//Відомості Верховної Ради України, 2008, №9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-17#Text>.

5. План дій Ради Європи для України на 2023-2026 рр. «Стійкість, відновлення та відбудова». Документ затверджено Комітетом Міністрів Ради Європи. 14 грудня 2022. (CM/Del/Dec(2022)1452/2.4). URL: <https://rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-ukr/1680aa8282>.

6. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 21.11.2002 № 228-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-15#Text>.

1.1.2. Наукова література:

1. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу : Указ Президента України від 11.06.1998 р. № 615/98 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text>.

2. Угода про партнерство і співробітництво між Україною, Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text.

3. Микієвич М. М. Правові засади організації та діяльності Європейського Союзу у сфері зовнішньої політики і безпеки : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / М. М. Микієвич ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2006. 410 с.

4. Євроінтеграційний вектор розвитку та реалізація національних інтересів України: монографія / [Д.В. Карамішев, Н.В. Мирна, Л.Ю. Величко та ін.]; за заг. ред. д.держ.упр., проф. Д.В. Карамішева.-Х.:Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2021.-201 с.

4. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. В. І. Муравйова. К. : Юрінком Інтер, 2011. 704 с.

5. Верховна Рада України Комітет з питань європейської інтеграції: “Про взаємовідносини та співробітництво України з Європейським Союзом”: Парламентські слухання. К, 2003. 254 с.

6. Europe Agreement establishing an association between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Republic of Hungary, of the other part of 16.12.1991 // Official Journal of the European Communities. 1993. Serie L 347. P. 2-266.

7. Petrov R. Association agreement versus partnership agreement. What is the difference? / R. Petrov. – URL: http://uesa.blogspot.com/2011/04/blog-post_04.html.

8. Стрельцова О. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: передумови, проблеми і перспективи / О. Стрельцова // Право України. 2012. № 3–4. С. 87–97.

9. Balassa B. The Theory of Economic Integration / B. Balassa. Homewood, Illinois : Richard D. Irvin, 1961. 304 p.

10. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: особливі взаємини, засновані на цінностях / за ред. М. Кузьо. – К. : Лаб. законодав. ініціатив, 2012. 40 с.

11. Meryem Demirel v Stadt Schwäbisch Gmünd: Judgment of the Court of Justice of 30 September 1987 in case 12/86 URL: <http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=94569&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2377427>.

12. Співпраця між Україною та ЄС у сфері інтелектуальної власності: EUIPO та IP офіс налагоджують нове партнерство, 2023 URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/_uk

13. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. №1-2 (187-188) 2022. Проект «Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи» здійснено за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні/ URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf.

14. Макрофінансова підтримка України та посилення санкцій ЄС проти Росії — це також зброя в захисті свободи — виступ Президента на засіданні Європейської Ради. — Інтернет-

представництво Президента України, 15 грудня 2022р., <https://www.president.gov.ua/news/makrofinansova-pidtrimka-ukrayini-ta-posilennya-sankcij-yes-79889>.

15. Послання Президента України до Верховної Ради України "Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-02#Text>.

16. Постанова Кабінету Міністрів України "Питання діяльності Української частини Комітету з питань співробітництва між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)"

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-98-%D0%BF#Text>.

17. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу (затверджена Указом Президента України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text/>

18. Указ Президента України "Про програму інтеграції України до Європейського Союзу" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1072/2000#Text/>

19. Указ Президента України "Про забезпечення виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) і вдосконалення механізму співробітництва з Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/148/98#Text>.

20. Указ Президента України "Про Державну раду з питань європейської і євроатлантичної інтеграції України" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/791/2002#Text>

21. Постанова Верховної Ради України "Про рекомендації за підсумками парламентських слухань з питань реалізації державної політики інтеграції України до Європейського Союзу" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2999-14#Text>

22. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України від 11 грудня 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_492#Text/

23. План дій Європейського Союзу в галузі юстиції та внутрішніх справ від 12 грудня 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_494#Text.

24. Резолюція Європейського Парламенту щодо спільної стратегії Європейського Союзу по відношенню до України від 15 березня 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_493#Text

25. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 3 березня 2004 р. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8aa48294-74cc-43bd-8b9b-f9b0f1692034&title=RezoliutsiiaYevropeiskogoParlamentuSchodoUkraini>.

26. Резолюція Європейського Парламенту щодо України від 13 січня 2005 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?isSpecial=true&lang=uk-UA&title=RezoliutsiiaYevropeiskogoParlamentuSchodoUkraini>.

27. Стратегічна програма для України на 2007-2013 рр. в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/arhiv/integratsiya-ukraini-does/integratsiya-ukraini-do-es/evrop-polituka/>

11.2. Допоміжна

2. Визначення *acquis communautaire* див.: Muraviov V. The *Acquis Communautaire* as a Basis for the Community Legal Order / Muraviov V. // *Miskolc Journal of International Law*. 2007. V. 4, P. 2.
3. Висновки головування, Брюссель 16–17 жовтня 2003 року // Європейський Союз та Україна: стратегія відносин в контексті розширення. Матеріали міжнар. конф. К., 2003. С. 125–127.
4. Смирнова К. В. Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції і дезінтеграції: монографія / за ред.: К. В. Смирнова, О. В. Святун, І. А. Березовська та ін. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2021. 239 с.

5. Муравйов М. Способи імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом / М. Муравйов // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2015. – Випуск. 36. С. 8–14.
6. Муравйов В., Мушак Н. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС // Віче. 2013. № 8. С. 12-18.
7. Татам А. Право Європейського Союзу: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Пер.з англ. К., 1998. 424 с.
8. EU – Ukraine visa dialogue. Action Plan on Visa Liberalisation. – <http://novisa.com.ua/upload/file/EU-Ukraine-Action-Plan.pdf>
9. Копійка В.В., Шишкарєнко Т.І. Європейський союз: заснування і етапи становлення. Навч. Посібник для студентів ВНЗ., Київ: видавничий дім "Ін Юре", 2001. 448с.
10. Прохоров А. "Політико-правові засади євроінтеграційного курсу України: національний та регіональний виміри". // Управління сучасним містом, 2004 - №10-12 (16).
11. Єфименко О. Міжнародні правові засади розвитку України // Юридичний журнал, 2005. №7. ст.132 – 136.
12. Україна продовжує наближатися до телекомунікаційних стандартів ЄС. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України, 9 червня 2022р., <https://thedigital.gov.ua/news/ukraine-prodovzhue-nablizhatisya-do-telekomunikatsiy-nihstandartiv-es>.
13. Кандидат авансом: 7 вимог, які має виконати Україна, щоб ЄС не скасував її новий статус. Українська правда, 18 червня 2022р., <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/06/18/7141516>.